

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

oponent práce

Autorka práce: Kristýna Forejtková

Studijní program: Učitelství pedagogiky pro střední školy

Název práce: Slovní hodnocení z pohledu učitelů soukromé školy

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponent/ka práce: PhDr. Karel Starý, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost, příp. zahraniční zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněně písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

--	--	--	--	--	--

Kritérium	A	B	C	N	NP
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Téma slovního hodnocení je v současnosti mimořádně aktuální. Kompetenční rámec absolventů učitelství věnuje mimořádnou pozornost právě hodnocení. Obsahuje samostatnou oblast *Zpětná vazba a hodnocení*. Dokument byl zveřejněn na podzim roku 2023. Je evidentní, že v době psaní diplomové práce a provádění empirického šetření nebyl Kompetenční rámec rozšířen, proto vkládám jednu doplňující otázku pro obhajobu (viz ot. č. 1). Předložená diplomová práce svědčí o velkém zaujetí autorky tématem slovního hodnocení. Cíl zjistit, jaký přínos spatřují ve využívání postupů slovního hodnocení učitelé, se podařilo naplnit velmi dobře.

Teoretická část je zpracovaná pečlivě. Studentka se opírá o relevantní odbornou literaturu k tématu z českého prostředí a vhodně ji doplňuje zahraničními zdroji. S odbornou literaturou se seznámila zevrubně a pokusila se vystihnout to nejpodstatnější, co obsahuje. Oblast školního hodnocení je terminologicky neustálená, různé pojmy se svým významem překrývají a není snadné vymezit jejich hranice. Pojem slovní hodnocení poněkud akcentuje formu nad obsahem, formativní hodnocení akcentuje cíl – komplexní formaci žáka.

Oceňuji, že odkazy na zdroje se vyskytují i v empirické části, obě součásti práce jsou tak smysluplně propojeny. Autorka si dobře uvědomuje zakladatelský počín J. Slavíka (1999), který se tématem školního hodnocení systematicky zabýval jako jeden z prvních pedagogických odborníků a v aktuální publikaci R. Jedličky navíc ukazuje, že téma hodnocení je mu blízké dodnes.

Svůj výběr tématu autorka argumentuje nedostatkem publikací, které by reflektovaly zkušenosti učitelů se slovním hodnocením. Pokud by prozkoumala dostupné kvalifikační práce, jistě by takových objevila dostatek.

V empirické části se K. Forejtková pohybovala v prostředí soukromé školy, kde sama působila. Pro případovou studii to je dobrá volba, protože nejdůležitější je získat ochotné účastníky výzkumu a prostředí, kde je potenciál získat relevantní data pro výzkumné téma. Při popisu školy autorka dobře respektovala etický závazek anonymity školy, a proto neuváděla údaje, které by mohly vést k deanonymizaci. Z textu jsou patrné určité postupy, které jsou závazné pro všechny učitele dané školy jako např. tripartitní schůzky s rodiči. Zajímalo by mě, jaké obecnější rozdíly v podmínkách pro zavádění slovního hodnocení mezi veřejnou a soukromou školou podle autorky přicházejí v úvahu (viz otázka níže).

Volba kvalitativní metodologie mi přijde vzhledem k výzkumnému tématu adekvátní. Oceňuji, že autorka nastudovala metodologickou literaturu a smysluplně ji použila. Za nadstandardní bych označil i využití software MAXQDA pro analýzu. Výzkumné otázky jsou formulovány jasně a srozumitelně. Ne vždy se zcela podařilo dodržet odkazovaný pyramidový model, který předpokládá, že obecná nebo hlavní výzkumná otázka zahrnuje dílčí výzkumné otázky. Výzkumná otázka na výhody a nevýhody obsahuje v podstatě otázky dvě a časová náročnost je předem v teorii identifikovaná nevýhoda slovního hodnocení, to naznačuje, že je o stupeň obecnosti níže.

Výzkumný vzorek je sestaven logicky a adekvátně. V tabulce s přehledem účastníků je uvedena jejich praxe méně než 5 let x více než 5 let. Za tím tuším nějakou teorii o

začínajících versus zkušených učitelích, která ale v textu není příliš reflektována. Myslím, že by stačilo uvést konkrétní roky praxe.

Výzkumná zjištění jsou založena na rozhovorech. Vzhledem k hlavní výzkumné otázce (*jak vnímají učitelé slovní hodnocení*) mají výpovědi účastníků výzkumu odlišnou váhu, když vyjadřují své postoje a zdůvodňují je, než u popisu svých postupů. Jestliže pro postoje je rozhovor primárním zdrojem pro popis reálné praxe tomu tak není. Tady by bylo cenné zabývat se i analýzou jejich produktů a pomůcek hodnocení. Cenným triangulačním nástrojem by bylo i pozorování.

Výsledky výzkumu jsou prezentovány podrobně a doslovnými citacemi výroků účastníků výzkumu a přehledně strukturovány po jednotlivých kategoriích.

Diskuze stručně shrnuje výsledná výzkumná zjištění. Mezi limity je uveden malý vzorek. U kvalitativního výzkumu nerozhoduje počet respondentů, ale množství a kvalita získaných dat. Zde považuji množství dat adekvátní cílům empirického výzkumu. Doporučení v závěru by mohlo být formulováno více jako doporučení.

Práce je přehledně strukturována, zvláště oceňuji logické členění do kapitol a subkapitol. Trochu neobvyklé, ale určitě přínosné je i vysvětlení základních pojmů pod čarou. Text práce je čtivý, použitý jazyk výstižný a srozumitelný, množství citací přiměřené. Formální nedostatky jako překlepy se vyskytují výjimečně. Četné tabulky a schémata text vhodně zpřehledňují.

Závěrem bych chtěl konstatovat, že autorka odvedla nadstandardní množství pečlivé práce především při zpracování a analýze hloubkových rozhovorů.

D. Otázky k obhajobě

1. Jak je pojato slovní hodnocení v Kompetenčním rámci absolventa a absolventky učitelství?
2. Jak se liší podmínky pro zavádění slovního hodnocení na veřejné a soukromé škole?
3. Jaká výzkumná zjištění považujete za nejcennější?

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na tento typ prací a nevykazuje žádnou shodu v systému Theses.cz ani Turnitin s jiným dokumentem.

V Praze dne

10. 1. 2025

Podpis